

ния си съвѣтникъ и приятель, Акселя Оксеншерна, а послѣ на вѣрнитѣ и преданни нему, на Густавъ-Адолфа, държавни чинове на Швеция. Тѣхнитѣ мнѣния и това на Густавъ-Адолфа, сѫщо както и предварително взетитѣ отъ него мѣрки, политически и военни, въ отношение на вжтрѣшнитѣ работи на Швеция, сѫ изложени по долу въ глава IV. А тукъ трѣбва да прибавимъ слѣдующето:

Слуха за приготовленията на Швеция за война противъ императора въ Германия скоро се разпространилъ по цѣла западна Европа и възбудилъ най противуположни мнѣния. Къмъ най крайнитѣ принадлежало мнѣнието на високомѣрния Валленщайнъ, изразено отъ него въ едно писмо до императора, неприлично-прѣзрително по отношение на Густавъ-Адолфа, а именно — че той, Валленщайнъ, «сѣ прѣки ще изгони изъ Германия сължния кралъ, ако той се осмѣли да дойде въ нея!» Тѣзи изражения, както и по напрѣшнитѣ, показватъ мѣрката за оцѣнението на Валленщайнъ.

Още прѣди идванието на Густавъ-Адолфа въ Германия, военнитѣ дѣйствия на шведите въ нея вече се почнали съ това, че, по заповѣдъ на Густавъ-Адолфа, швецкия комендантъ на Цралзундъ испѣдилъ императорските войски отъ острова Рюгенъ, необходимъ за предстоявшия десантъ на шведската армия въ устията на Одеръ, и заселъ този островъ, а им-

ператорските войски се отѣглили по море въ Щетинъ.

Въ полска Пруссия били оставени до 10.000 шведски войски, подъ началството на Оксеншерна, а въ Швеция — нѣколко регулярни войски и единъ корпусъ доста добра милиция или земско опѣлчение, които щели да служатъ като резерви за образование на рекрутитетъ и попълнение на дѣйствующите полски войски. А за управление на вжтрѣшните работи на Швеция Густавъ-Адолфъ назначилъ особенъ съвѣтъ, отъ състава на който исклучилъ обаче своята кралица-съпруга, при всичко че я обичалъ и уважавалъ.

Когато най послѣ всички приготовления били свършени, Густавъ-Адолфъ на 30 (20) Май 1630 година се явилъ въ едно пълно събрание на държавните чинове, заповѣдалъ имъ да даджть клѣтва за вѣрностъ на 4-годишната му дъщеря Христина, като на бѫджа кралица, взелъ я на ръцѣ и съ една трогателна рѣчъ, съ сълзи на очи, повѣрилъ я на държавните чинове, даль имъ още нѣколко заповѣди, съвѣти и наставления, убѣждавалъ ги да иматъ единодушне и съгласие и, като се простилъ съ всички, заминалъ за Елфнабенъ, гдѣто се намирала флотата и войските — за туй, щото, както се оказало впослѣдствие и което ще бѫде изложено по долу, да възвърне на Швеция само бездушното си тѣло . . .